

Kinh nghiệm các địa phương trong nước cho tỉnh Nghệ An về thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch

Nguyễn Văn Thành
Trưởng Chính trị Nghệ An

Nghệ An là tỉnh có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch. Trong những năm qua, đặc biệt là từ sau khi triển khai thực hiện Nghị quyết 08/NQ-TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, ngành du lịch Nghệ An đã đạt được những kết quả quan trọng. Do đó, việc nghiên cứu kinh nghiệm của các địa phương sẽ giúp tỉnh Nghệ An đưa ra những giải pháp tốt để thực hiện một cách hiệu quả.

Để triển khai thực hiện Nghị quyết một cách hiệu quả, phù hợp với tình hình thực tiễn của địa phương, ngành du lịch Nghệ An đã tham mưu cho Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chương trình hành động về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2017 - 2030. Để thực hiện mục tiêu đó cần phải đẩy mạnh thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch.

Tuy nhiên, để thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch tỉnh Nghệ An cần phải có những giải pháp khả thi, phù hợp với đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh. Nhiều địa phương khác trong nước đã từng thực hiện những giải pháp, cách làm để thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch ở địa phương mình. Trong quá trình thực hiện thu hút đầu tư, họ sẽ có nhiều thành công với cách làm phù hợp, đúng quy luật nên thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch của địa phương đó đạt hiệu quả cao. Do vậy, việc nghiên cứu kinh nghiệm của các địa phương sẽ giúp tỉnh Nghệ An đưa ra những giải pháp tốt để thực hiện một cách hiệu quả. Những kinh nghiệm đó, các địa phương khác đã mất rất nhiều thời gian, nhiều công sức và tiền bạc để nghiên cứu, thử nghiệm, thay đổi... rồi mới rút ra được. Nếu chúng ta tự làm chính sách, tự đề ra giải pháp thu hút doanh nghiệp đầu tư phát triển du lịch thì cũng sẽ dễ đi lại những con đường mà các địa phương đã làm. Trong quá trình thực hiện chính sách và giải pháp đó, các địa phương có thể đã vấp phải những sai lầm, thất bại, thậm chí phải trả giá như thiệt hại về tài chính, mất niềm tin của nhà đầu tư, tốc độ thu hút đầu tư chậm chạp, họ phải thay đổi chính sách, giải pháp thu hút đầu tư nhiều lần mới cho được kết quả tốt và mất nhiều thời gian. Vì vậy, địa phương đi sau khi được tìm hiểu, học tập kinh nghiệm sẽ tránh được những sai lầm, thất bại của địa phương đi trước, từ đó sẽ tránh được những thiệt hại cả về tài chính, cả về thời gian... và đưa đến hiệu quả thu hút đầu tư tốt ngay từ đầu.

Bên cạnh đó, khi học tập kinh nghiệm của các địa phương khác, chúng ta sẽ thấy được những thất bại của họ, nhờ nghiên cứu, tìm hiểu những thất bại đó, chúng ta sẽ tìm ra nguyên nhân để từ đó tránh giải pháp, cách làm như họ để mình không còn bị thất bại, từ đó hiệu quả thu hút đầu tư sẽ cao hơn. Thông qua học tập kinh nghiệm của các địa phương khác, tỉnh Nghệ An sẽ thấy được những khó khăn, hạn chế cứng như thuận lợi của mình trong việc thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch. Qua đó, tỉnh Nghệ An sẽ thấy được địa phương mình đang ở đâu, khả năng có thể đến đâu trong việc phát triển du lịch, tránh được những nhận định chủ quan, duy ý chí, trái quy luật khách quan để từ đó tránh việc đưa ra những chính sách, giải pháp thiếu khả thi, không hiệu quả, không phù hợp. Đồng thời, tỉnh Nghệ An cũng có thể tạo lập được các mối quan hệ để được giới thiệu các nhà đầu tư phát triển du lịch trong chuỗi du lịch quốc gia, khu vực, tạo sự liên kết du lịch giữa các địa phương với nhau.

Kinh nghiệm thu hút đầu tư của doanh nghiệp vào phát triển du lịch của các tỉnh Quảng Ninh, Ninh Bình, Quảng Nam... là những bài học có ý nghĩa quan trọng cho tỉnh Nghệ An. Những kinh nghiệm của các địa phương này có thể tổng hợp ở những nội dung cơ bản sau đây:

Một là, quan tâm đến xây dựng chiến lược, chương trình, kế hoạch phát triển du lịch, thực hiện quy hoạch phát triển du lịch.

Tính từ cuối năm 2013 tới nay, Quảng Ninh đã thu hút hơn 100 dự án với tổng vốn đầu tư hơn 5,5 tỷ USD. Đáng chú ý, làn sóng đầu tư mạnh mẽ nhất tập trung vào lĩnh vực dịch vụ du lịch. Cách đây 5 năm, Quảng Ninh vẫn còn rất khiêm tốn trong thu hút đầu tư. Những nguyên nhân được chỉ ra là do cơ sở hạ tầng, khoảng cách di chuyển; cơ chế chính sách; nguồn nhân lực. Trước hết phải quan tâm đến xây

dựng chiến lược, chương trình, kế hoạch phát triển du lịch, thực hiện quy hoạch phát triển du lịch. Lãnh đạo tỉnh đã xác định rõ việc xây dựng Quảng Ninh trở thành một Trung tâm du lịch quốc tế, một trọng điểm du lịch hàng đầu quốc gia, tỉnh đã mời đơn vị tư vấn của Hoa Kỳ là BCG lập Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Tỉnh đã ban hành các nghị quyết, chương trình, kế hoạch phát triển dịch vụ, phát triển du lịch với quan điểm phát triển du lịch và dịch vụ làm trọng tâm, xây dựng ngành công nghiệp du lịch - dịch vụ, công nghiệp giải trí, công nghiệp văn hóa dựa trên công nghiệp sáng tạo, tạo ra sự đột phá khác biệt và giá trị gia tăng.

Tỉnh Ninh Bình từ rất sớm đã quan tâm thu hút đầu tư phát triển hạ tầng du lịch. Năm 2009, Tỉnh ủy đã ban hành Nghị quyết về phát triển du lịch đến năm 2020, định hướng đến năm 2030. Chỉ sau một thời gian ngắn thực hiện Nghị quyết, ngành du lịch Ninh Bình đã có bước chuyển tích cực: Công tác quy hoạch du lịch được tổ chức triển khai đồng bộ, có trọng điểm; hạ tầng du lịch được đầu tư, mở rộng, nâng cấp; số lượng khách sạn, nhà hàng cao cấp trên địa bàn tỉnh tăng nhanh; chất lượng nguồn nhân lực du lịch được nâng cao..., góp phần nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch, tăng doanh thu, tạo việc làm, thu nhập, cải thiện đời sống cho nhiều người dân. Nhiều công trình trọng điểm được đầu tư, nâng cấp.

Hai là, xây dựng cơ chế, chính sách hấp dẫn để thu hút doanh nghiệp đầu tư phát triển du lịch.

Kinh nghiệm tỉnh Quảng Nam cho thấy, để có nhiều dự án đầu tư phát triển du lịch, tỉnh đã tạo nhiều cơ chế hấp dẫn, khuyến khích ủng hộ các nhà đầu tư đến nghiên cứu và đầu tư. Sự hấp dẫn của đầu tư vào du lịch của tỉnh Quảng Nam thể hiện từ việc nhà đầu tư được quyền lựa chọn và quyết định thực hiện dự án theo hình thức đầu tư phù hợp, đơn giá thuê đất có kết cấu hạ tầng thấp. Dự án có thể được miễn tiền thuê đất chưa có kết cấu hạ tầng thời gian 11 - 15 năm hoặc suốt thời hạn triển khai dự án. Nhà đầu tư sẽ được hỗ trợ một phần chi phí bồi thường, giải phóng mặt bằng, chi phí đào tạo lao động xây dựng nhà ở công nhân, chi phí xúc tiến thương mại quảng bá giới thiệu sản phẩm. Ngoài những quy định chung, những dự án quy mô lớn và có ý nghĩa quan trọng được chính quyền tỉnh Quảng Nam phối hợp với nhà đầu tư nghiên cứu trình Chính phủ cho áp dụng các chính sách đặc thù. Tất cả thủ tục đầu tư được giải quyết theo cơ chế "một cửa liên thông" tại một cơ quan đầu mối duy nhất. Thời gian rút ngắn tối đa so với quy định chung. Nhà đầu tư không phải nộp bất kỳ chi phí dịch vụ nào trừ những khoản lệ phí theo quy định của Chính phủ.

Ba là, tập trung xây dựng kết cấu hạ tầng thuận lợi cho các doanh nghiệp đầu tư như giao thông, điện,

thông tin liên lạc, đô thị mới, chuẩn bị nguồn nhân lực du lịch cho doanh nghiệp.

Kinh nghiệm của tỉnh Quảng Ninh cho thấy cần tập trung mọi nguồn lực để đẩy nhanh phát triển hệ thống hạ tầng giao thông, đô thị, hạ tầng kinh tế nhằm góp phần cải thiện môi trường đầu tư. Đặc biệt, nút thắt về hạ tầng, nhất là hạ tầng giao thông được tính quyết liệt thực hiện. Việc kết nối đồng bộ từ tỉnh lộ, quốc lộ, đường cao tốc, cảng biển, sân bay, đê và đàng tạo sức hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước đến với tỉnh Quảng Ninh.

Để thực sự trở thành trung tâm du lịch đẳng cấp vào năm 2030, hiện thực hóa mục tiêu trở thành tỉnh có cơ cấu kinh tế dịch vụ, công nghiệp vào năm 2020, tỉnh Quảng Ninh xác định tiếp tục tăng cường thu hút các nguồn lực xã hội, đầu tư phát triển hạ tầng dịch vụ, du lịch, xây dựng các đô thị có kết cấu hạ tầng đồng bộ, hiện đại, thân thiện với môi trường, hướng tới mô hình đô thị thông minh, kiểu mẫu. Đặc biệt gần đây tỉnh Quảng Ninh đã có nhiều đường cao tốc được đầu tư đồng bộ như Cảng hàng không quốc tế Vân Đồn, Cao tốc Hạ Long — Vân Đồn và Cảng tàu khách quốc tế Hạ Long chính thức được khánh thành và đưa vào sử dụng. Trong đó, cao tốc Hạ Long — Vân Đồn khi đi vào sử dụng sẽ rút ngắn thời gian Hà Nội — Vân Đồn xuống còn chỉ còn khoảng 2,5 tiếng, thay vì 4 tiếng như trước đây.

Về phát triển nhân lực du lịch, tỉnh Quảng Ninh đã dành nguồn lực nhất định từ ngân sách nhà nước để tổ chức thực hiện, đồng thời công tác xã hội hóa đào tạo cũng đã được thúc đẩy, tập trung đào tạo chuyên môn nghiệp vụ, kỹ năng nghề và ngoại ngữ, với hình thức đào tạo mới và đào tạo bồi dưỡng. Bên cạnh đó, để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch, tỉnh đã ký kết với các trường đào tạo chuyên ngành về du lịch mở các lớp đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ về du lịch tại các cơ sở đào tạo trong và ngoài nước. Mặt khác, tỉnh Quảng Ninh cũng tích cực tranh thủ được nguồn ủng hộ của Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch thông qua dự án của tổ chức EL để mở các khóa tập huấn về du lịch có trách nhiệm các khóa đào tạo viên VTOS (tiêu chuẩn, kỹ năng nghề du lịch Việt Nam). Đặc biệt, tỉnh đã chú trọng ưu tiên phát triển nhân lực du lịch vùng sâu, vùng xa vùng dân tộc thiểu số để từng bước tăng cường năng lực tham gia của công đồng dân cư địa phương cho phát triển du lịch, nhất là du lịch cộng đồng, sinh thái. Để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ mục tiêu phát triển ngành du lịch, tỉnh đã tăng cường hợp tác đào tạo với các trường đại học, cao đẳng trong nước và nước ngoài có năng lực và uy tín để đào tạo nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển mang tính đột phá của ngành du lịch tỉnh trong những năm gần đây.

Bốn là, tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính để tạo thuận lợi cho doanh nghiệp triển khai kịp thời, nhanh chóng, giảm thiểu chi phí không chính thức cho doanh nghiệp kinh doanh du lịch.

Kinh nghiệm của tỉnh Quảng Ninh cho thấy với mục tiêu hàng đầu là hướng tới xây dựng một nền hành chính phục vụ, tỉnh đã thực hiện cải cách hành chính theo hướng tách các hoạt động cung ứng dịch vụ công cộng với các hoạt động công quyền; đổi mới nội dung và phương thức hoạt động hướng vào phục vụ doanh nghiệp gắn với hiện đại hoá nền hành chính. Theo đó, những năm qua tỉnh đã từng bước xây dựng, hoàn thiện quy trình hoạt động của Trung tâm hành chính công cấp tỉnh và 14 địa phương cấp huyện; đồng thời liên kết đến bộ phận tiếp nhận và trả kết quả hiện đại tại 186/186 xã, phường, thị trấn, để giải quyết thủ tục hành chính theo nguyên tắc "Tiếp nhận, thẩm định và phê duyệt tại chỗ" bảo đảm thuận tiện, công khai, minh bạch.

Mặt khác, công tác cải cách thủ tục hành chính trong tỉnh, được các cấp, các ngành, triển khai quyết liệt, theo hướng giảm thủ tục, giảm thời gian, giảm chi phí cho nhà đầu tư và nhân dân. Đến nay trung bình các thủ tục hành chính đưa vào Trung tâm hành chính công tỉnh đã được cắt giảm tới 45% thời gian giải quyết so với quy định của Trung ương. Thời gian giải quyết các thủ tục hành chính được rút ngắn, tạo sự thuận lợi, thông thoáng cho doanh nghiệp, Hiện nay 1.170/1.268 thủ tục hành chính đã đưa vào giải quyết tại Trung tâm hành chính công tỉnh, trong đó có 940 thủ tục hành chính (81%) được thực hiện theo nguyên tắc tiếp nhận, thẩm định, phê duyệt và trả kết quả tại Trung tâm; 100% thủ tục hành chính đã được đưa vào giải quyết tại các Trung tâm hành chính công cấp huyện.

Đặc biệt, trong công tác cải cách bộ máy hành chính, trên cơ sở quán triệt, thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương, những năm qua tỉnh Quảng Ninh đã tập trung chỉ đạo việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với tinh giản biên chế, quyết tâm triển khai thực hiện đồng bộ từ tỉnh đến cơ sở. Đến nay, tổ chức bộ máy của các cơ quan, đơn vị, địa phương trong toàn tỉnh cơ bản đã được sắp xếp, tinh gọn; việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ và tổ chức hoạt động đảm bảo ổn định, chất lượng được nâng lên. Cùng với đó, việc nâng cao chất lượng, ý thức, tinh thần trách nhiệm của cán bộ, công chức, viên chức trong thực thi nhiệm vụ là một trong những nội dung quan trọng và được đẩy mạnh thực hiện để thực hiện tối công tác cải cách hành chính của tỉnh.

Năm là, quan tâm đến việc hỗ trợ, cung cấp thông tin cho doanh nghiệp đầu tư kinh doanh du lịch.

Bằng cách đưa ra các dự án kêu gọi đầu tư cụ thể, với đầy đủ các thông tin chi tiết để nhà đầu tư có thể

tiếp cận, khái quát được ngay, nếu nhà đầu tư quan tâm các cơ quan chức năng của tỉnh sẽ tổ chức đưa đi khảo sát thực địa để được mục sở thị... Tỉnh Quảng Ninh đang áp dụng tối đa biện pháp xúc tiến kêu gọi đầu tư vào lĩnh vực này một cách hiệu quả nhất. Với quan điểm phải tiếp tục huy động mọi nguồn lực đầu tư vào lĩnh vực này để đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, đảm bảo các yêu cầu phát triển bền vững, tỉnh Quảng Ninh đã và đang cải thiện môi trường đầu tư, kêu gọi, thu hút nhiều doanh nghiệp trong và ngoài nước đến đầu tư bằng nhiều biện pháp tích cực như đẩy mạnh xúc tiến, tuyên truyền, quảng bá du lịch, in ấn phẩm như sách, ảnh, tập gấp, tờ rơi để tuyên truyền quảng bá về tiềm năng, thế mạnh du lịch của địa phương; quảng bá du lịch tỉnh Quảng Ninh trên các phương tiện thông tin đại chúng, trong đó có mạng internet, gặp gỡ các nhà đầu tư trong lĩnh vực du lịch, dịch vụ, tổ chức các sự kiện, hoạt động xúc tiến du lịch tại các hội chợ du lịch quốc tế.

Tóm lại, để thu hút doanh nghiệp đầu tư vào du lịch, tin tưởng An cần tham khảo kinh nghiệm các địa phương. Những kinh nghiệm của các địa phương cần được nghiên cứu, lựa chọn để từng bước áp dụng vào địa phương để đẩy mạnh phát triển du lịch. Bên cạnh đó, cần có sự vận dụng sáng tạo vì tỉnh Nghệ An có những đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội có những đặc thù so với các địa phương khác về cả thuận lợi và khó khăn/.

Tài liệu tham khảo

<http://enternews.vn/quang-ninh-lan-song-dau-tu-vao-dich-vu-du-lich-127473.html>

<http://www.ipaquangnam.gov.vn/vie/tin-tuc-chi-tiet/uu-dai-dau-tu-cua-quang-nam-chinh-sach-hap-dan.html>

<http://baoquangninh.com.vn/kinh-te/201810/mo-rog-chinh-sach-thu-hut-dau-tu-2406245/>

<http://halongtourism.com.vn/vi/nang-cao-chat-luong-nguon-nhan-luc-tao-but-pha-cho-nganh-du-lich/>

<http://baoquangninh.com.vn/chinh-tri/201805/quang-ninh-tu-nhung-no-luc-khong-ngung-den-vi-tri-dan-dau-troing-cai-cach-hanh-chinh-2384267/>

<http://vics.vn/TinTuc/TinKinhTe/169683/quang-ninh-thu-hut-dau-tu-vao-linh-vuc-du-lich-bang-nhung-du-an-cu-the.aspx>